

UGENT MAGAZINE

V O O R A L U M N I

VOORJAAR
2025

"Ik wil tonen hoe
mooi de binnenkant
van een lichaam is"

BABETTE VAN RAFELGHEM

DE OPMERKELIJKE REIS VAN POTVIS VALENTIJN

 NAVIGO VISSERIJMUSEUM, OOSTDUINKERKE

Op 12 februari 1989 spoelde een gigantische potvis aan in Oostduinkerke. Het dier werd, met het oog op toekomstige tentoonstelling, begraven om zijn skelet te bewaren. Dertig jaar later zag Valentijn opnieuw het daglicht, toen een team van de UGent hem opgroef voor het NAVIGO Visserijmuseum in Oostduinkerke. Professor morfologie Pieter Cornillie was wel al het een en ander gewend, maar een potvis prepareren voor een museum bleek een uniek project. Nooit eerder was een walvis verwerkt die zo lang onder de grond had gelegen. Valentijn de potvis toonde zich een interessante leerschool om technieken, behandelingsprocedures en hypothesen op te testen. Het werk van Pieter en zijn team leverde hen zelfs een rol op in een Jommeke-strip!

[Lees het hele verhaal op durfdenken.be](https://www.durfdenken.be)

Forensisch arts en beeldend kunstenaar Babette Van Rafelghem

32

COLOFON

UGent Magazine is het blad voor alumnileden en relaties. Het wordt jou twee keer per jaar toegestuurd.

Wil je het magazine liever niet meer ontvangen? Of op een ander adres? Laat het dan weten via communicatie@ugent.be.

Ontvang je het magazine nog niet, en wil je dat wel? Dat kan door lid te worden van de alumnivereniging van je opleiding. Zie ugent.be/alumnus. Registreer je ook op het alumniplatform infinitem.ugent.be.

Verantwoordelijke uitgever
Rik Van de Walle, rector UGent

Redactieadres
Universiteitsdiensten -
Communicatie en Marketing
Campus Ufo, rectoraat
Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent

Coördinatie & eindredactie
Liesbeth Fiems, Stijn Van Kerkhove

Redactie & design
The Fat Lady

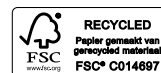
Fotografie
Archief UGent, Archief VEK,
Hilde Christiaens, Anton Coene,
Damon De Backer, Anneke D'Hollander,
Hans De Ruyter, Sara Ego, Josefin
Tondeleir, Christophe Vander Eecken,
Jonas Vandecasteele en
Yentl Vandendriessche

Illustraties
De Kwekerij,
Elise Vandeplancke,
Babette Van Rafelghem

Cover
Josefin Tondeleir

Druk
Perka

GEDRUKT MET VEGETALE INKTE
100% gerecycleerd Circle® papier
en met elektriciteit afkomstig
uit CO₂-neutrale bronnen.

6

TERUG NAAR DE UGENT

Met wielrenner en alumnus Bert De Backer.

8

DE ONDERZOEKER

Professor Wim Hardyns wil misdrijven voorspellen én voorkomen.

12

IN BEELD

Campus Tweeherken:
waar een rijke geschiedenis
en opmerkelijke architectuur
samenkomen.

16

ALUMNUS VAN HET JAAR

Stefan Hertmans over zijn band
met de UGent en de impact op
zijn schrijverschap.

22

LEVENSLANG LEREN

Vera, Lien, Bruno en Joeri vertellen
waarom ze kozen voor een opleiding
aan de UGent.

24

DE VRAAG

Hoe vaak moet je jouw
onderbroek wassen?

27

DUURZAAMHEID

Naar een klimaatneutrale en
fossielvrije universiteit:
twee projecten in de kijker.

30

MAAK HET VERSCHIL

Voor hun verjaardag hielden Rik en
Bea een inzamelactie voor het Fonds
Marleen Temmerman.

32

ALUMNUS IN DE KIJKER

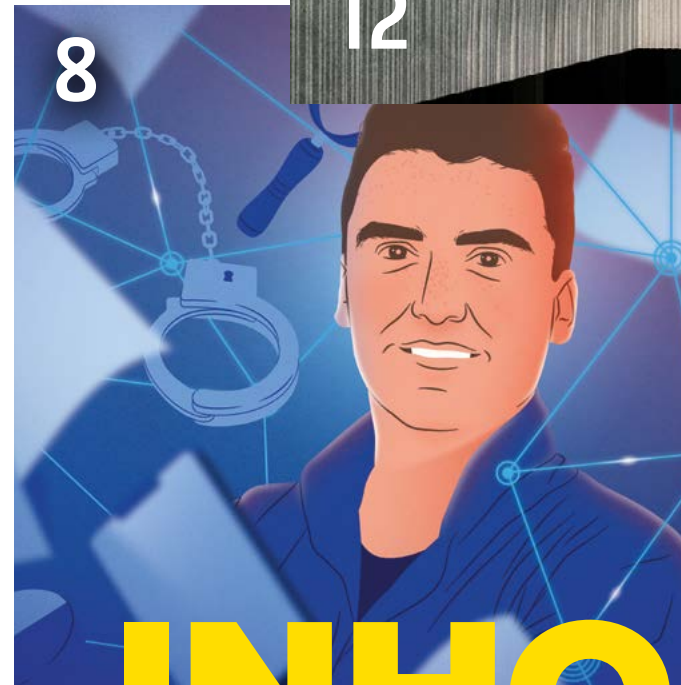
Babette Van Rafelghem over haar
werk en tekeningen als forensisch arts
én beeldend kunstenaar.

35

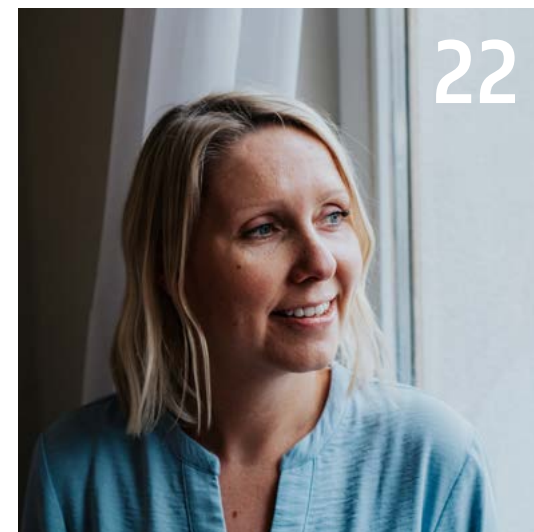
DE BLIK VAN RIK

12

8

22

6

Bert De Backer keert terug naar de UGent

Wil je meer verhalen lezen over de UGent, surf dan naar www.durfdenken.be

16

Alumnus van het jaar Stefan Hertmans

■ WELKE HERINNERINGEN HEB JE AAN JE UNIVERSITAIRE STUDIES?

“Het middelbaar boeide me niet. Het was een noodzakelijk kwaad, in tegenstelling tot de fiets waar ik wél graag tijd en moeite in stak. Pas aan de universiteit ging de wereld voor me open. Ik vond er studiegenoten met dezelfde interesses en humor. We deelden alles met elkaar en haalden allerlei stunts uit. Nu noemen ze het wellicht vandalisme, toen waren het gewoon domme streken. In die studententijd kon je fouten maken, groeien van jongen tot man. Die studie heeft mij, samen met mijn fietscarrière, gevormd tot de persoon die ik vandaag ben.”

■ WAT WAS VOOR JOU ALS STUDENT DE GROOTSTE UITDAGING?

“Ik was een beetje gemakzuchtig. Ik wachtte vaak tot het laatste moment om in gang te schieten, op het gevoel: ‘oei, het gaat niet meer lukken ... en dan lukt het toch.’ Aan de universiteit moet je daar een balans in vinden. In mijn eerste jaar had ik, mede door een spierblessure, nog herexamens. Daarna niet meer. De uitdaging lag erin om een zo goed mogelijk resultaat te halen met zo weinig mogelijk inspanning. Uiteindelijk heb ik vrij gemakkelijk mijn diploma behaald. Daar ben ik trots op. Daarna begint het leven pas en moet je het nog waarmaken. Maar dat diploma is toch een eerste bewijs dat je een engagement kan aangaan en tot een goed einde kan brengen, en dat binnen de voorziene tijd.”

■ ZAT JE OP KOT?

“Ik woonde in Eeklo en reed met de wagen naar de les. Ik zat niet op kot, maar ik heb niet het gevoel dat ik iets van het studentenleven heb gemist. Zeker in de kandidaturen (bachelor, n.v.d.r.) hadden we veel springuren, dus ik vulde de tijd met allerlei rariteiten. Studentikoze tornooitjes, uren darts op café, belachelijke uitdagingen zoals ‘zoveel mogelijk pizza eten van het pizzabuffet’ en daar een uur later spijt van hebben tijdens de atletiekles (lacht).”

■ WELKE PROF OF LES IS JE HET MEEST BIJGEBLEVEN?

“Creatieve dans. Ik heb weinig ritme, dus die lessen waren een uitdaging. ‘Beeld een sinaasappel uit’ (blaast). Begin er maar aan. Je staat daar, in je korte short en T-shirt, met allemaal andere studenten die naar je kijken. Nu kan ik ermee lachen en beseft ik ergens de waarde van die lessen. Je moet uit je comfortzone treden, voor een publiek een opdracht uitvoeren. Sommige studenten bevriezen dan, ik niet. Ook bij andere vakken nam ik dat mee. Ik was niet de meest gestructureerde student, maar ik presteerde op mijn best op het moment dat het moest, wanneer er punten werden uitgedeeld. Onder druk kwam ik tot mijn recht, ook later in mijn wielercarrière.”

■ WAS JE EEN FUIF- OF EEN BLOKBEEST?

“’t Kofschip in de Overpoortstraat was me niet onbekend en ik dronk graag een Leffe met grenadine. Maar een zware drinker of ‘fuiver’ was ik niet. Ik ging altijd naar de les en natuurlijk verveelde ik me soms, maar dan speelde ik een spelletje - je steekt altijd wel iets op. Vandaag ligt dat anders, je kan je info elders halen, maar toen gold nog: ‘als je niet in de les was, kreeg je de info ook niet mee.’ Wel was mijn aandachtsspanne niet heel lang, ik had vaak een dipje en dat zag je ook aan mijn nota's. Ik was zeker niet de ‘man aan wie je notities vroeg’, eerder diegene die ze bij een ander ging halen.”

■ HAD JIJ EEN TOPSPORTSTATUUT?

“Jazeker, dat heb ik verkregen door mijn resultaten als junior. Normaal word je dan beloofd, maar ik besloot om eerst alles op mijn studies te zetten. Je kon me toen niet echt ‘wielrenner’ noemen. Ik fietste wel een beetje, maar echt ‘trainen’ deed ik pas na de examens in juni. Wedstrijden reed ik dan vanaf augustus. Ik was 2,5 maanden ‘coureur’ per jaar, veel was dat niet. Het sterkte me wel dat ik, zonder al te veel training, nog altijd goed mijn plan trok tussen de andere beloften. Nadat ik mijn diploma had behaald, waagde ik mijn kans om prof te worden. Dat is me gelukt.”

De meeste dromen zijn bedrog. Zo ook voor Bert De Backer. Als kind wilde hij varkensboer worden. Als tiener belde hij na twee dagen ‘stage’ op een Franse varkensboerderij huilend naar huis met de vraag om hem zo snel mogelijk op te halen. “Wielrennen werd mijn nieuwe passie, maar ik wilde ook een universitair diploma en dus was de keuze voor Bewegingswetenschappen snel gemaakt.” Tussen 2002 en 2006 spendeerde De Backer heel wat tijd in de iconische sportzaal van het HILO aan de Watersportbaan. Vandaag keert hij terug naar die UGent-plek vol herinneringen. Pure nostalgie!

BERT DE BACKER

PROFESSOR CRIMINOLOGIE WIL BINNENKORT MISDAAD VOORSPELLEN ÉN VOORKOMEN

Waarom is er in de ene buurt meer criminaliteit dan in de andere? En is het mogelijk om te voorspellen waar en wanneer misdrijven plaatsvinden? Die vragen houden professor Wim Hardyns al twintig jaar bezig. Zijn jarenlange onderzoek leidt tot een vernieuwend model, waarmee binnen enkele jaren zowel Belgische als Europese politie- en veiligheidsdiensten hun voordeel kunnen doen.

Wim, vanwaar het idee om te onderzoeken of je misdaad kan voorspellen?

“Al tijdens mijn studententijd hield één vraag me sterk bezig: waarom vertoont de ene mens crimineel gedrag en de andere niet? In mijn doctoraat ging ik op zoek naar antwoorden. Crimineel gedrag blijkt altijd het gevolg van een complexe wisselwerking tussen persoonlijkheid en context.

Natuurlijk spelen persoonlijke eigenschappen zoals zelfcontrole en agressie een rol, maar ze zijn niet allesbepalend. In welk gezin je opgroeit, waar je naar school ging, wie je vrienden zijn, welk beroep je hebt zijn minstens even belangrijk. Het is telkens weer een complexe cocktail.

De volgende stap was onderzoeken wat we daaraan kunnen doen. Hoe kunnen we misdaad voorspellen én voorkomen om onze samenleving veiliger te maken? Dat is precies wat ik met mijn huidige onderzoeksprogramma, Big Data Policing, probeer te realiseren.”

Misdaad voorspellen lijkt iets uit een sciencefictionverhaal. Is dat echt haalbaar?

“Als je over voldoende data beschikt, komen we wel in de buurt, ja. Maar het is niet vanzelfsprekend. Toen ik in 2006 afstudeerde als criminoloog merkte ik dat er verrassend weinig statistische kennis beschikbaar was over misdaad. Omdat het mij interesseerde, heb ik me er verder in verdiept.

Sindsdien werk ik aan databanken die de verschillende omstandigheden rond criminaliteit zo gedetailleerd mogelijk in kaart brengen, en dat voor uiteenlopende fenomenen zoals fietsdiefstal, woninginbraken, sluikstorten, terrorisme en fraude.

Dankzij die data kunnen we vandaag al vrij nauwkeurig voorspellen waar en wanneer criminaliteit zich zal voordoen, zelfs tot op wijkniveau.”

Hoe ga je daarbij concreet te werk?

“We vertrekken van een geografische kaart van één politiezone, bijvoorbeeld Gent, en verdelen dat gebied in kleine hokjes van 200 bij 200 meter, een stratenblok dus. Vervolgens verzamelen we voor elk hokje gedetailleerde criminaliteitsgegevens: waar en wanneer gebeurde iets, wat is er precies gebeurd, hoeveel politiepatrouilles werden er gestuurd, hoeveel agenten zijn er ingezet ...

Die politiedata vullen we vervolgens aan met extra gegevens die volgens wetenschappelijk onderzoek een link hebben met misdaad.”

Zoals?

“Dan denk ik bijvoorbeeld aan de aanwezigheid van nachtwinkels, cafés of stations, maar ook aan weersvoorspellingen. Want zelfs criminelen blijken rekening te houden met het weer: bij gietende regen gaan inbrekers minder vaak op pad.

Al die gegevens gebruiken we in ons model. Op basis daarvan passen we *machine learning*-technieken toe. Met andere woorden: via AI zoeken we naar patronen in onze verzamelde data en zo kunnen we voorspellen waar en wanneer een nieuw feit zich zal voordoen.”

Hoe betrouwbaar zijn die voorspellingen?

“We hebben het systeem al eens getest in de politiezone Zennevallei, en de eerste resultaten

"Ons doel is duidelijk: criminelen afschrikken, criminaliteit sneller opsporen en burgers een veiliger gevoel geven."

zijn veelbelovend. Zo kon het model bijvoorbeeld nauwkeurig voorspellen dat in bepaalde wijken het risico op woninginbraken hoger lag tijdens specifieke avonden. Hoewel het nog te vroeg is om vast te stellen of er hierdoor effectief minder inbraken plaatsvonden, merken we wel dat gerichte politiepatrouilles dankzij deze voorspellingen efficiënter kunnen worden ingezet. Dit toont aan dat het model concrete kansen biedt om criminaliteit preventief aan te pakken.”

Kan je naast de locatie ook voorspellen wie misdaden zal begaan?

“Nee, we voorspellen niet op individueel niveau. Net omwille van die complexe combinatie tussen persoonlijkheid en omgeving, weet je nooit zeker of iemand in de criminaliteit terechtkomt of niet. Daardoor is het heel gevaarlijk om voorspellingen te doen over personen, zowel vanuit privacy-oogpunt als ethisch en wetenschappelijk gezien.

Dergelijke individueel voorspellende systemen bestaan wel, maar die liggen onder vuur vanwege de bevooroordeelde gegevens en omdat ze niet transparant zijn. Ik heb zelf kennism gemaakt met die systemen tijdens bezoeken aan de Verenigde Staten tussen 2010 en 2014 en voor mij is de werking ervan één grote *black box*. Niemand weet op basis van welke data of welk algoritme ze tot hun voorspellingen kwamen. Ik wilde het anders aanpakken dan die Amerikaanse systemen: ik wilde een transparant systeem dat wetenschappelijk gevalideerd is en dat het privacyrecht respecteert. Natuurlijk besef ik goed dat dit geen eenvoudige opdracht is. Zoiets vraagt tijd, veel geduld en langdurig onderzoek.”

WIM HARDYNS

werd al op zijn 26ste professor, eerst aan de VUB, daarna aan UAntwerpen en de UGent, waar hij als hoogleraar verbonden is aan de vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht (faculteit Recht en Criminologie). Hij is een rasechte Gentenaar, verknocht aan zijn voetbalploeg KAA Gent, waarvan hij sinds de kleuterklas bijna geen enkele wedstrijd heeft gemist.

Wordt jouw model binnenkort echt gebruikt om misdaad te voorkomen?

“Na de zomer van 2025 starten we met de grootste veldtest in zijn soort ooit: we testen ons voorspellend model een jaar lang in

twintig Vlaamse politiezones. Tegelijkertijd voeren we verkennende gesprekken met Europol en met partners uit onder meer Servië, Nederland, Hongarije, Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk.

Binnen enkele jaren willen we beschikken over een wetenschappelijk gevalideerd model dat effectief door politiediensten wordt ingezet, zowel in België als in andere Europese landen. Ons doel is duidelijk: criminelen afschrikken, criminaliteit sneller opsporen en burgers een veiliger gevoel geven.” ■

"Ik wilde het anders aanpakken dan die Amerikaanse systemen: ik wilde een transparant systeem dat wetenschappelijk gevalideerd is en dat het privacyrecht respecteert."

Campus Tweekerken mag je gerust uniek noemen. Lieflijk geklemd tussen de Schelde en het Sint-Pietersplein, heeft deze campus een rijke geschiedenis en een opmerkelijke architecturale mix. Al brengt die idyllische ligging ook de nodige uitdagingen met zich mee.

CAMPUS

↑ Campus Tweekerken is de thuisbasis van de faculteit Economie en Bedrijfskunde. De faculteit huist in een bonte verzameling gebouwen: van een brutalistische patiopiramide tot een transparante nieuwbouw en klassiek gerenoveerde herenhuizen. De naam van de campus verwijst naar - je raadt het al - twee kerken: die van de Sint-Pietersabdij en de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Die laatste werd in 1799, tijdens de Franse bezetting, gesloopt en nooit heropgebouwd.

↑ In de jaren 70 verrijst het iconische piramidegebouw aan de Hoveniersberg, het steilste straatje van Gent. Door de nabijgelegen Sint-Pieterskerk was hoogbouw uit den boze. De oplossing? Een terrasbouw in brutalistische stijl en neutrale kleuren.

TWEEKERKEN

← De idyllische ligging aan de Schelde heeft een onverwachte keerzijde. Oorspronkelijk zou het piramidegebouw een tweede 'toren' krijgen, maar die plannen vallen letterlijk in het water door de onstabiele ondergrond aan de Schelde. De inhuldiging in 1979 valt samen met een spekgladde Hoveniersberg door ijzel, wat de toegang allesbehalve eenvoudig maakt. Door het uitblijven van de tweede toren én een gestaag stijgend studentenaantal, werd het gebouw al snel te klein.

↓ In 2006 krijgt de faculteit een nieuw gebouw tussen de Sint-Pieterskerk en het brutalistische gebouw. Met twee auditoria, een bibliotheek en veel groen is het een levendige ontmoetingsplek. Het veelzijdige ontwerp leidt tot discussie onder studenten: wat is nu eigenlijk de voor- en achterkant van het gebouw?

→ Tijdens de leswissels stroomt de foyer van de nieuwbouw vol met studenten, om daarna weer te veranderen in een open en rustige ruimte. Op de trappen naar de foyer staat de missie van de faculteit, die in 2023 de prestigieuze AACSB-accreditatie opleverde. Het is een internationaal kwaliteitslabel voor management- en bedrijfskundeonderwijs.

↓ In 2013 breidt de faculteit nóg eens uit. De vakgroepen Financiële Economie, Accountancy en Bedrijfsfinanciering nemen hun intrek in drie zorgvuldig gerenoveerde herenhuizen aan het Sint-Pietersplein.

→ Om van de campus één geheel te vormen, maken de architecten van de nieuwbouw - die ook het Ufo ontwierpen - slim gebruik van een oude kerkwegel. Dit pad, dat ooit naar de Sint-Pieterskerk leidde, verbindt de twee hoofdgebouwen nu boven- én ondergronds.

→ In de jaren 90 hoefden de studenten na de les maar enkele stappen te zetten naar het café van de Vlaams Economische Kring (VEK). Dat lag toen op de hoek van de Sint-Pietersnieuwstraat en de Hoveniersberg. Yucca is een studentencafé pur sang. Sterker nog: het is het allereerste en één van de weinige cafés in Gent die worden uitgebaat door de studentenvereniging zelf. Af en toe werd er zelfs een schuimparty georganiseerd - helemaal in de geest van de *nineties*. Rond de eeuwwisseling verhuisde Yucca naar het Kramersplein. En de studenten volgden makkelijk.

"DE UNIVERSITEIT HEEFT MIJ GEËMANCIPEERD"

Stefan Hertmans

Gelauwerd auteur, essayist en dichter Stefan Hertmans heeft een sterke band met de UGent: als alumnus, later als doctorandus en gastdocent. Academisch onderzoek speelt tot vandaag een sleutelrol in zijn werk en de basis daarvoor werd gelegd aan de UGent. "Mijn filosofische vorming is essentieel geweest in mijn denken. De universiteit heeft mij het vermogen geschonken om in twijfel een vorm van waarheid te zien."

Allereerst, proficiat met de titel UGent-alumnus van het jaar. Hoe belangrijk is deze erkenning voor jou?

"Het is mijn alma mater, dus het is een vorm van thuis-komen en erkenning krijgen. Zoals voor veel mensen zijn mijn studiejaren de gelukkigste tijd van mijn jeugd geweest. Mijn doctoraatsverdediging in 2010 was trouwens ook een van de feestelijkste dagen van mijn leven."

Hoe kijk je terug op de tijd die je doorbracht aan de universiteit, begin jaren 70?

"Het was een heel andere tijd wat betreft didactische aanpak. Wij moesten ontzettend veel uit het hoofd leren, en daar ben ik tot vandaag dankbaar voor. Nog altijd ken ik tal van citaten uit de Middelnederlandse of de achttiende-eeuwse literatuur uit het hoofd. En dan waren er nog de vele proffen die mijn blik verruimden: Walter Prevenier van Historische Kritiek, Alexander Bolckmans voor Europese literatuur, de legendarische Willem Schrickx voor Engelse letterkunde. Ik heb ook nog één jaar les gehad van de flamboyante Willem Pée, een flamingant en filoloog van de oude stempel."

Hoe heeft jouw tijd aan de universiteit je schrijverschap beïnvloed?

"Zeer intens. Schrijven deed ik lang voor ik begon te studeren, toen ik nog niet echt wist wat het inhield. Ik schreef voor de

schoolkrant in het secundair en ik herinner me vaag een lang gedicht gebaseerd op 'Mei' van Herman Gorter dat gelukkig verloren is gegaan (lacht). Mijn tijd aan de universiteit zette mijn kijk op schrijven en publiceren helemaal op zijn kop. Wie van wezenlijke betekenis is geweest voor mijn ontwikkeling als schrijver, was professor moderne literatuur Anne-Marie Musschoot. De verbanden die zij legde tussen literatuur, filosofie, muziek en andere kunsten waren voor mij een echte eye-opener. Haar blik was internationaal en Europees, vandaar dat ik me altijd heb afgezet tegen een Vlaams identitaire definitie van schrijverschap. Als schrijver omarm ik het hele Europese denken over literatuur."

Schreef je ook tijdens je studententijd?

“Schrijven wel, maar publiceren niet. De confrontatie met de wereldliteratuur tijdens mijn opleiding schrok me te veel af, waardoor ik in de tien jaar na mijn studies uitsluitend heb geschreven zonder iets te publiceren. Pas op mijn 30ste, onder aanmoediging van Willy Roggeman, zette ik de stap naar publicatie. Hij was toen een toonaangevende auteur en ik speelde in zijn jazzband. We raakten bevriend en ik liet hem enkele uittreksels lezen. ‘Je moet daar iets mee doen’,

Ik was ook wel een lastige puber en mijn schoolresultaten waren niet al te best. Die actie vormde voor de school, een streng college, het ideale excuus om mij weg te sturen, waarna ik twee jaren aan het Koninklijk Atheneum schoolliep. Mijn politiek engagement kreeg vorm aan de universiteit, waar ik me aansloot bij een paar linkse actiegroepen. Toch was er een spagaat met het schrijven. De eerste jaren van mijn schrijverschap stonden in het teken van zelfontdekking en innerlijkheid. Pas geleidelijk aan zijn die twee polen, maatschappelijke

“De confrontatie met de grote literatuur tijdens mijn opleiding schrok me af, waardoor ik tien jaar niets publiceerde.”

moedigde hij mij aan. Dat leidde in 1982 tot de publicatie van mijn debuutroman *Ruimte*, gecomponeerd op basis van honderden bladzijden handschrift.”

Heb je nog bijzondere niet-academische herinneringen aan je studententijd?

“Absoluut. Ik woonde samen met mijn vriendin en wilde mijn ouders financieel niet tot last zijn. Dus hebben wij jarenlang gewerkt in studentenrestaurant De Brug. In de namiddag gingen we walmend van de frietgeur naar de les (lacht). Daarnaast speelde ik jazzgitaar bij het universitair jazzcombo. Via die weg kwam ik in contact met de mensen die het jazzfestival organiseerden in de Sint-Pietersabdij, waar ik enkele jaren heb geholpen.”

Je studeerde in de nasleep van de hevige studentenprotesten van de jaren zestig. Was je zelf ook geëngageerd?

“Ik kom uit een traditioneel katholiek maar ruimdenkend gezin. Ik werd geleidelijk aan links-politiek vanaf mijn 17de. Toen ik de helft van de school had opgeroepen om te staken, leidde dat tot een schorsing op school.

kritiek en het spreken in persoonlijke naam, in mijn werk naar elkaar toe gegroeid.”

Als je geen schrijver was geworden, wat zou je dan gedaan hebben?

“Ik ben veertig jaar actief geweest in het onderwijs: eerst als leraar aan het secundair stedelijk kunstinstituut (destijds bekend als de Rodelijvekens, n.v.d.r.), later aan het KASK, nu School of Arts. Dat heb ik altijd met veel overtuiging gedaan. Toen ik samen met Chantal De Smet het Studium Generale opzette, streefden we naar hechte samenwerking met de UGent: onze lezingenreeks kon ook door studenten van de universiteit als keuzevak worden gevolgd. Mijn vriend en vroegere collega Guido Van Heulendonk, met mij een van de genomineerden dit jaar voor de Libris Literatuurprijs, was trouwens ook betrokken bij Studium Generale. Het lesgeven had misschien zonder het schrijven gekund, maar het schrijven niet zonder het lesgeven. Een aanzienlijk deel van mijn essays is ontstaan is in het verlengde van mijn colleges, door vragen en gesprekken met studenten.”

Je hebt een boekenrek vol filosofie staan in je werkkamer. Wat betekende filosofie voor jouw intellectuele ontwikkeling?

“Mijn filosofische vorming is van grote betekenis geweest voor mijn schrijverschap. Mijn keuze voor de UGent had ook te maken met de humanistische visie van de universiteit. Die visie heeft voor mij een grote rol gespeeld. Als je Schopenhauer en Nietzsche begint te lezen, verlies je snel je geloof, hoe diepgeworteld dat ook is in je kindertijd. De universiteit heeft mij dus wel degelijk geëmancipeerd.

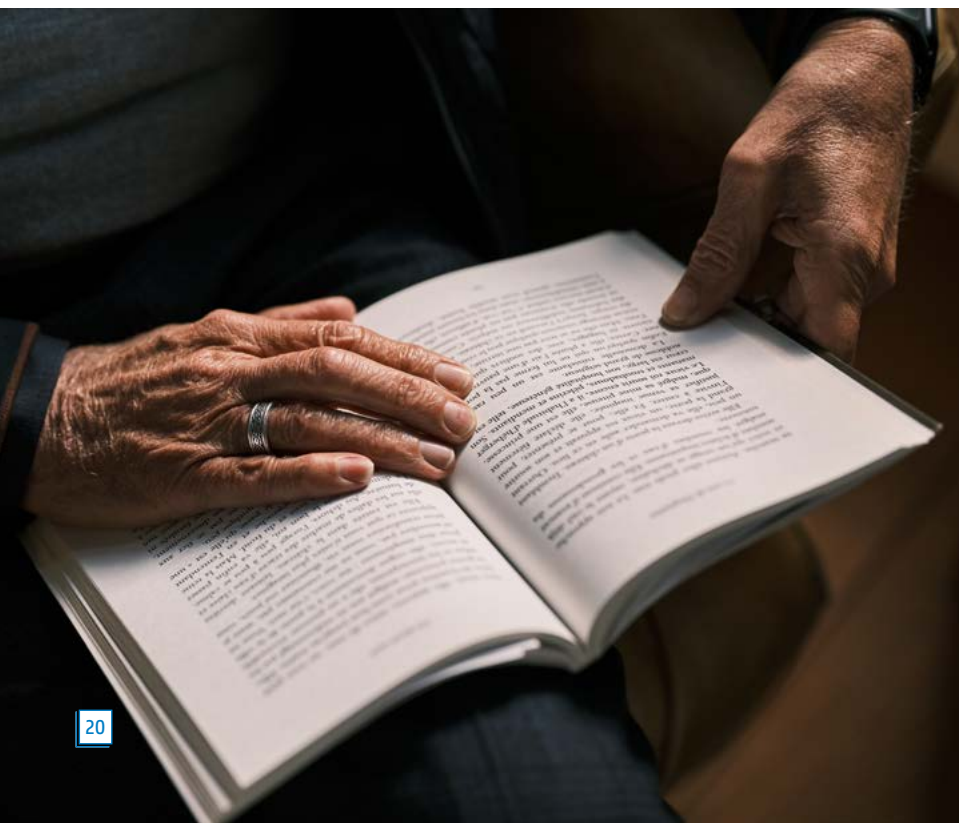
Omdat ik tegendraads was, volgde ik geen wijsbegeerte bij destijds populaire proffen als Jaap Kruithof of Etienne Vermeersch, maar bij professor Rudolf Boehm. Zijn colleges hebben op mij een onuitwisbare indruk nagelaten. Dankzij hem ontdekte ik het werk van Edmund Husserl, wiens wetenschapstheorie ik nog steeds bijzonder inspirerend vind. De fenomenologische methode heeft me iets belangrijks geschonken: het vermogen om in twijfel een vorm van waarheid te zien.

Ik lees nog bijna elke dag filosofie. Ik grijp soms ook terug naar boeken die ik als twintiger heb gelezen, maar die ik nu helemaal anders interpreteer. Toen was ik nog te jong om alles te doorgronden. Hoe enthousiast je als student ook bent, je krijgt veel kennis te vroeg mee. Daarom moet je blijven studeren en lezen.”

Waarom schrijf je?

“Een moeilijke vraag. Die nood aan schriftelijke expressie heeft te maken met mijn introverte en melancholieke aanleg, vermoed ik – iets waarmee ik later sociaal heb leren omgaan, zoals zovelen. Schrijven heeft in mijn

“De universiteit heeft me het vermogen geschonken om in twijfel een vorm van waarheid te zien.”

geval niets te maken met een carrière of eer en roem najagen. Het heeft alles te maken met het gevoel dat ik door te schrijven mijn innerlijke wereld kan ordenen. Ik heb een nogal impulsief temperament en ik krijg pas rust door me diepgaand met vragen bezig te houden.”

Moet een schrijver maatschappelijk geëngageerd zijn?

“Iedere schrijver moet dat voor zichzelf uitmaken. Elk werkelijk goed boek draagt zijn eigen vorm van engagement in zich. Ik heb me geleidelijk aan steeds meer maatschappelijk betrokken gevoeld, en laat geregeld mijn stem in de publieke ruimte horen. Door mijn opleiding aan de universiteit kreeg ik grote bewondering voor oeuvreschrijvers die buiten hun eigen verhaal treden en een grotere wereld creëren. We leven nu in een tijd waarin de literatuur veel meer op het ego betrokken is. Maar dat is ook een vorm van engagement, je persoonlijke verhaal vertellen in de hoop dat je anderen helpt.”

Hoe belangrijk is je academische vorming voor jouw schrijven?

“Ik voel tot vandaag een sterke band met academisch denken en onderzoek. Aan grotere essays of een roman als *De Bekeerlinge* ging jaren studiewerk vooraf. Ook als docent ben ik altijd onderzoek blijven doen binnen mijn vakgebied. Verder volg ik zijdelings wat er op academisch niveau over mijn werk wordt geschreven en ben ik geïnteresseerd in masterscripties die daarmee te maken hebben. Wat ik vooral boeiend vind, is het meta-academische aspect: Is objectiviteit mogelijk in de esthetische theorie? Met welke methodes gaan onderzoekers aan de slag en hoe filteren ze kennis?”

Waar ben je nu mee bezig?

“Zoals meestal: met een aantal projecten tegelijk. Ik heb een lang gedicht klaar en ben bezig een selectie uit mijn journalen samen te stellen. Ik plan ook een boek over de figuur en de betekenis van Sofokles’

STEFAN HERTMANS DOOR DE OGEN VAN WIM OOSTERLINCK

Alumnus Wim Oosterlinck ontving Stefan Hertmans voor zijn podcast *Drie Boeken* op een wel heel bijzondere locatie: de belvédère van de Boekentoren. “Een monument als Stefan Hertmans interviewen terwijl je letterlijk op twee miljoen boeken zit, dat was om kippenvel van te krijgen.” De verstrengeling van geschiedenis met een persoonlijk verhaal in verschillende van Hertmans’ romans vindt Wim Oosterlinck geniaal. “In zijn romans komt zijn magistrale schrijverschap het best tot zijn recht. Op een bijzonder meeslepende en diepgravende manier slaagt hij erin een gebeurtenis in de geschiedenis te verbinden met een persoonlijk verhaal. Absolute *must reads* zijn *Oorlog & terpentijn*, *De Bekeerlinge* en *De Opgang*. Ik was zelfs een beetje verslaafd aan *De Bekeerlinge*. Toen ik het boek uit had, vond ik het zo jammer dat het voorbij was.”

Beluister *Drie Boeken* met Stefan Hertmans

Antigone voor onze tijd, waarin ik zowel bestaand als nieuw materiaal wil verwerken. Ook dat project, dat wellicht een aantal jaar in beslag zal nemen, sluit aan bij mijn academische verleden. Mijn doctoraat in de Kunstwetenschappen, dat ik in 2010 heb verdedigd, ging over de betekenis van Antigone voor de dramaturgie van vandaag, in het licht van Hölderlins vrij spectaculaire vertaling en interpretatie van die tekst. Zo zie je maar, de UGent kun je ook zien als een rode draad in mijn werk (lacht).” ■

Leren stopt niet als je van de schoolbanken komt. De wereld verandert zo snel, het is dus een goed idee om jouw kennis en competenties af en toe bij te schaven. Daarvoor ben je bij de UGent aan het goede adres. Levenslang leren kan hier allerlei vormen aannemen, getuigen onze cursisten. Deze keer vroegen we aan Vera, Lien, Bruno en Joeri waarom zij kozen voor een opleiding aan de UGent.

LEVENSLANG LEREN DOOR DE OGEN VAN....

VERA STEYVERS

→ volgde als professioneel scheidingsbemiddelaar de masterclass Interest based onderhandelen aan de Gandaius Academy.

"Ik ben fan van het aanbod van de UGent, omwille van de diversiteit in onderwerpen en aanpak. De docent, een grote naam in de bemiddelingswereld, deelde op unieke wijze zijn expertise. Mijn belangrijkste inzicht? Dat je gesprekken ook richting kan geven zonder formeel mandaat, puur door interesse te tonen en vragen te stellen. Ondertussen heb ik me ingeschreven voor een volgende opleiding want levenslang leren, dat is pure me-time."

Ontdek het aanbod levenslang leren van de UGent.

1

2

BRUNO DE PRINS & JOERI VAN DE SCHOOT

→ FEB Academy organiseert elk jaar in-company opleidingen voor boekhoudkantoor De Kleine Prins van Bruno en Joeri.

Bruno: "We kiezen bewust voor de UGent vanwege hun unieke expertise in non-profit. Wij werken uitsluitend in deze sector en hebben een sterke klik met Christophe Vanhee, die onze passie deelt. Elk jaar verzorgt hij trainingen voor onze 30 medewerkers over actuele topics. Levenslang leren is essentieel: in onze sector verandert voortdurend iets. Ik zie mezelf als een eeuwige student: de dag dat ik niets meer bijleer, ga ik met pensioen (lacht)." Joeri: "De opleidingen via de FEB

Academy - de academie voor levenslang leren aan de faculteit Economie en Bedrijfskunde - zijn van grote meerwaarde. Christophe Vanhee vertaalt theorie naar praktijk, wat cruciaal is in onze sector. De regelgeving rond vzw's is complex en verandert vaak, terwijl veel boekhoudkundige principes niet op de non-profitrealiteit zijn afgestemd."

Ontdek het aanbod levenslang leren van de UGent.

LIEN VAN PUYVELDE

→ volgde een schakelprogramma en studeerde in 2024 af als master in de internationale politiek.

"Op mijn 19de stopte ik na een half jaar met studeren en ging ik bij de politie. Twaalf jaar later begon het te kriebelen en waagde ik de sprong: eerst een bachelor via afstandsonderwijs, gevolgd door een master internationale politiek aan de UGent. Ondertussen bleef ik voltijds werken, wat alleen lukte omdat ik zo gedisciplineerd en gemotiveerd was. Dankzij mijn masterthesis kreeg ik de smaak van wetenschappelijk onderzoek te pakken, daarom heb ik gesolliciteerd voor een doctoraatsonderzoek. Ik kreeg de job! Als 19-jarige had ik nooit durven dromen dat ik op mijn 39ste nog aan een academische loopbaan zou beginnen."

Ontdek alle opleidingen van de UGent.

3

HOE VAAK MOET JE JOUW ONDERBROEK WASSEN?

Verander jij elke dag van ondergoed? De kans is groot van wel. Wist je dat dat eigenlijk niet echt nodig is? Minder en doelgerichter wassen, dat is de boodschap van UGent-onderzoeker Chris Callewaert.

Waarom moeten we minder wassen?

“Het is vooral belangrijk dat je kijkt naar het contact met de huid. Een trui heeft meestal weinig contact met de oksels en dus met zweet. Die moet je dan ook minder frequent wassen. Als je een trui elke dag wast, zal ze sneller verkleuren of uitrafelen. Dat is niet duurzaam en zeker niet nodig. Persoonlijk was ik mijn trui om de week of soms zelfs maar om de twee weken.”

Twee weken, dat lijkt lang?

“Dat is omdat we het gewoon zijn om textiel regelmatig te wassen. Dat is nog maar de laatste honderd jaar zo. Voordien bestond er zelfs geen wasmachine. Tijdens de coronacrisis hebben we gemerkt dat mensen hun kleren iets minder gingen wassen. Elke dag een nieuwe outfit was nutteloos in de lockdown. Ik hoor van verschillende mensen dat ze de voordelen daar nu van inzien.”

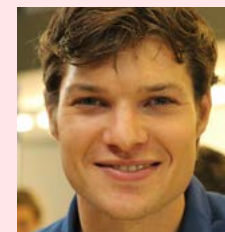
We wassen dus te veel. Wanneer moet je dan wel echt je kleren wassen?

“Als er een geurtje aan hangt of als het visueel vuil is, maar het is een afweging die je moet maken. Als je rekening houdt met de stijgende energieprijzen, was je beter wat minder. Voor bacteriën kan dat trouwens ook, maar alles hangt af van waar je je comfortabel bij voelt. Een broek wordt niet zo snel vuil als je een hele dag achter je bureau zit. Die kan je gerust een week of langer dragen zonder te wassen. Ondergoed, sokken en onderlijfjes absorberen een pak meer zweet, huidschilfers en vetten van de huid. Die was je dus best regelmatig, maar niet per se dagelijks.”

"Dagelijks je ondergoed vervangen is niet nodig, tenzij je iets meer zweet."

Enkele dagen op rij dezelfde onderbroek dragen is geen probleem?

“Zeker niet. Bacteriën hopen zich niet zodanig snel op in een dag of twee. Pas op, ik zeg niet dat mensen hun onderbroek niet dagelijks mogen vervangen (lacht), maar het is niet nodig. Persoonlijk doe ik dat ook niet elke dag. Om de drie dagen kan zeker. Zweet je iets meer? Dan is het beter dagelijks te wisselen.”

CHRIS CALLEWAERT

studeerde in 2010 af als bio-ingenieur. In 2015 behaalde hij zijn doctoraat over de microbiologie van de oksel, kledij en wasmachines in relatie tot geurontwikkeling. Het leverde hem de bijnaam Dr. Armpit op.

Je spreekt telkens over geuren en bacteriën. Als textiel stinkt, wil het zeggen dat er te veel bacteriën zijn?

“Bacteriën zijn overal aanwezig, daar kan je niet onderuit. Geur is doorgaans een teken dat er veel bacteriën aanwezig zijn. Denk bijvoorbeeld aan de geur van je kleren als je de was te lang in de machine hebt laten zitten. Die geur komt

van biofilmvormende bacteriën die in je wasmachine zitten.

Die zetten zweetmoleculen en huidpartikels om tot muffe geurstoffen. Daar zitten niet per se pathogenen (ziekteverwekkers n.v.d.r.) in, maar we hebben niet graag

dat er een geurtje in onze kleren hangt.

Als je dat wil vermijden, kan je een ‘onderhoudswas’ doen. Laat je machine eens op kookwas draaien en doe er wat wasmiddel met bleek bij. Dat is ook goed voor de machine. Daarnaast is een goed en snel droogproces heel belangrijk. Een keukenhanddoek kan je bijvoorbeeld lang gebruiken, op voorwaarde dat je ‘m goed laat drogen. Het beste van al in de zon. UV-stralen werken antibacterieel.”

Moet ondergoed altijd in de kookwas?

“Nee. In Europa wassen de meeste mensen bij dertig graden. Dat is een ideale temperatuur om de enzymen in het waspoeder te laten werken. Maar het kan ook perfect bij vijftien à twintig graden, zoals ze in de Verenigde Staten doen. Als je dus wilt besparen op je energiefactuur, kies dan voor koude wasjes.”

Is kookwas dan nooit nodig?

“Vanaf zestig graden of hoger worden bacteriën en virussen gedood, of toch het grootste deel. Dat is vooral van belang als er een zieke in huis is. In het ziekenhuis wassen ze daarom altijd warm en gebruiken ze was-product met bleekmiddel. Dat is een heel efficiënte manier om bacteriën te doden. Voor de jaren negentig werd elke was, zeker witte, met bleekmiddel gedaan. Daar zijn we van afgestapt omdat dat niet bepaald eco-logisch is. Als je zoon of dochter een virale infectie heeft, is het wel nog interessant om met bleek te wassen.”

Soms krijg je een geur maar niet uit je kleren, onder de oksels bijvoorbeeld. Hoe kan je dat oplossen?

“Dan zitten er bacteriën vast in de stof. Die moet je lokaal zien weg te krijgen, door een bacterie- en schimmel-dodend ontsmettingsmiddel, bijvoorbeeld Dettol, aan te

brengen en te laten inwerken. Dat werkt antibacterieel en zal de geur wegnemen. Dat lokaal behandelen is de sleutel, ook bij je lakens bijvoorbeeld. Als je een pyjama draagt en je niet snel zweet, moet je je lakens bijvoorbeeld niet elke week vervangen. Je kussenslopen vervang je beter iets regelmatig, zeker als je last hebt van acne.”

Kan je preventief iets doen tegen geurtjes?

“Ik heb onderzoek gedaan naar welke bacteriën lijfgeur kunnen tegengaan en daarvoor een spin-off opgericht. Met Phioe ontwikkelden we zo een probiotische deodorant die gericht okselgeur aanpakt. We maken ook probiotische kledij, die zorgt ervoor dat geurtjes niet kunnen ontstaan of dat de zweetmoleculen omgezet worden in niet-geurende vluchtige componenten.”

Binnenkort zal niemand nog slecht ruiken?

“(lacht) Dat is de bedoeling.” ■

Naareen klimaatneutrale en fossielvrije universiteit

De UGent onderschrijft de Green Deal-ambities van de EU om tegen 2050 klimaatneutraal en fossielvrij te zijn. En dat terwijl er heel wat verouderde gebouwen op de campussen staan. “Die transitie realiseren is vandaag de grootste uitdaging voor alle vastgoedbeheerders”, bevestigt Ellen Lauwereys, waarnemend directeur van de universiteitsdienst Campus en Gebouw.

“Met 250 gebouwen verspreid over 22 campussen en 1 miljoen m² vloeroppervlakte is er veel werk aan de winkel en moeten we gericht te werk gaan. Daarom bundelden we een paar jaar geleden onze duurzame ambities voor het patrimonium in het masterplan *UGent Verbeeldt 2050*.” Dit plan voorziet in een herstructurering waarbij de universiteit haar faculteiten geografisch samenbrengt in drie campus-clusters. “Via campus- en energietransitieplannen maken we de verduurzaming haalbaar – campus per campus, gebouw per gebouw.”

“Elke campus wordt stap voor stap klaargestoomd voor de toekomst,” benadrukt Ellen Lauwereys, waarnemend directeur Campus en Gebouw. Daarom investeert de UGent volop in fossielvrije energiebronnen, hernieuwbare energie, circulair water- en materiaalgebruik, biodiversiteit én duurzame mobiliteit.

EEN GROTE BATTERIJ ONDER HET STUDENTENPLEIN

Onder het Gentse Studentenplein naast het Ufo ligt sinds begin 2025 een BEO-veld, ofwel een boorgatenergie-opslag: een beproefde geothermische techniek. “Zo’n veld werkt als een grote batterij”, legt Veerle de Smedt, beleidsmedewerker Energie en Duurzaamheid uit. “Via 22 boringen tot 150 meter diep benutten we de stabiele aardwarmte – op die diepte ongeveer 13,5°C – om gebouwen te verwarmen in de winter en te koelen in de zomer. In de zomer steken we warmte terug in de grond, zodat het systeem zichzelf regenereert en de temperatuur van de aarde stabiel blijft.”

Het BEO-veld onder het Studentenplein zal na renovatie in 2028 het T4-gebouw van het Technicum verwarmen én koelen. “Die koeling is er niet enkel voor ons comfort, maar vooral een duurzame keuze: het helpt om het veld energetisch in balans te houden”, licht Veerle toe.

De aanleg van het veld gebeurde bewust nu al, vooruitlopend op de heraanleg van het Studentenplein. “Het zou onlogisch zijn om alles binnen enkele jaren opnieuw open te breken.”

De keuze voor een BEO-veld was snel gemaakt. “We willen bij de UGent af van fossiele brandstoffen, in lijn met de Europese Green Deal en de ambitie om

tegen 2050 klimaatneutraal en fossielvrij te zijn. Het huidige warmtenet, dat deels op aardgas draait, voldoet daar niet aan.” Simulaties tonen de impact: waar T4 vandaag nog goed is voor 206 ton CO₂-uitstoot per jaar voor verwarming, zou dat met renovatie én BEO-veld dalen naar slechts 8,4 ton – een afname van maar liefst 96 procent.

“We houden het niet op één BEO-veld, er zijn er nog op Campus Dunant en het Ostend Science Park. Andere UGent-sites

volgen: Campus Ardoyen, Campus Sterre en eventueel Campus Plateau. “Een BEO-veld wordt een van onze go-to hernieuwbare energietechnieken, naast zonnepanelen en warmtepompen.”

De aanleg was geen sinecure. “We botsten op ondergrondse leidingen, puin, en gevels die diep doorlopen. Bovendien wordt op het Studentenplein een microbos gepland. We moesten dus ook rekening houden met toekomstige boomwortels”, vertelt Veerle.

Het helofytenveld op Campus Ardoyen.

NATUURLIJKE WATERZUIVERING OP CAMPUS HEYMANS

“De renovatie van de sanitaire leidingen van blok A op Campus Heymans zorgde voor het perfecte moment om ons waterbeleid duurzamer en klimaatproof aan te pakken”, vertelt Tom Ceriez van universiteitsdienst Campus en Gebouw. “We zochten een alternatief voor leidingwater, want regenwater alleen zou niet volstaan om ons verbruik te dekken. Zo kwamen we bij helofytenfilters terecht – een eenvoudige, duurzame én onderhoudsarme oplossing.”

Een helofytenveld is eigenlijk een natuurlijk zuiveringssysteem. “Je vult een bassin met argexkorrels en zet er planten in die met hun wortels in het water staan. Op die wortels leven bacteriën die het afvalwater zuiveren. Dankzij beluchting draait het systeem constant, zomer én winter, zonder geurhinder en met weinig onderhoud.”

Op Campus Heymans, thuisbasis van de faculteit Farmaceutische Wetenschappen en Home Boudewijn, draait het systeem nu enkele jaren, met indrukwekkende resultaten. “Het gezuiverde water is visueel helderder dan regenwater. En belangrijker: we besparen jaarlijks zo’n 1.000 m³ leidingwater. Dat is ook financieel een mooie besparing.”

De helofytenfilters passen perfect binnen de circulaire ambities van de

UGent. “We zuiveren vraaggestuurd ons grijswater (water afkomstig van douche, lavabo of wasmachine) en zwartwater (water afkomstig van de toiletten) om te gebruiken voor de spoeling van de toiletten. Zo vermijden we dat we kostbaar leidingwater gebruiken voor zaken die eigenlijk perfect met gerecupereerd water kunnen.”

Intussen zijn er ook installaties op Tech Lane Ghent Science Park - Campus Ardoyen, Campus Proeftuin en Campus Gontrode en er zitten nog een pak nieuwe projecten in de pijplijn. Voor zowel nieuwbouw als renovatie kiest de UGent, waar het kan, voor hybride systemen, waarin regenwater en gezuiverd grijs water elkaar aanvullen.

“Door de strengere Watertoets van de Vlaamse overheid zijn we verplicht om ons regenwater zoveel mogelijk op te vangen én te hergebruiken. Maar dat is niet altijd voldoende, zeker tijdens langere periodes van droogte. Dankzij de hybride aanpak – waarbij het systeem automatisch schakelt op basis van het waterniveau in de tanks – hoeven we nooit terug te vallen op leidingwater. We gaan in de toekomst ook experimenteren met een sturing op basis van weersvoorspellingen. Verwachten we veel regen? Dan geven we het vullen van de regenwatertanks prioriteit. Dat is circulair denken in de praktijk.” ■

ELLEN LAUWEREYS

Is in 1997 afgestudeerd als burgerlijk ingenieur-architect aan de UGent. Haar favoriete groene plek is de nieuwe binnentuin van Plateau-Rozier.

VEERLE DE SMEDT

Studeerde in 2005 af als burgerlijk ingenieur natuurkunde. Ze spreekt verschillende talen, waaronder Noors en Russisch. Is nu Japans aan het leren.

TOM CERIEZ

Studeerde in 1998 af als industrieel ingenieur aan de voormalige hogeschool BME-CTL, nu campus Schoonmeersen. Geboren en getogen Gentenaar.

Toen UGent-alumni Rik en Bea vorige zomer hun verjaardag met een groot feest wilden vieren, hadden ze een duidelijke cadeauwens. Geen bloemen of pralines, schreven ze in de uitnodiging, wel een donatie aan het Fonds Marleen Temmerman van de UGent. Hun inzamelactie bracht bijna 5.000 euro op voor het Fonds.

Rik: "We kregen het idee van een vriend die met zijn collega's elk jaar deelneemt aan een loopevenement en zo geld inzamelt voor een ander UGent-fonds, het fonds 4Brain. Dat vonden Bea en ik zo'n mooi initiatief dat we besloten hetzelfde te doen."

Bea vult aan: "We hebben alles al, daarom vonden we een donatie aan het Fonds Marleen Temmerman een nuttiger geschenk."

EEN BEWUSTE KEUZE

Waarom precies dit fonds? Bea: "We kennen en bewonderen Marleen Temmerman en haar werk rond vrouwelijke reproductie-rechten. Toen we ontdekten dat we haar via het actieplatform van de UGent konden steunen, was de keuze snel gemaakt. We hadden ook zelf een fonds of onderzoeksgroep kunnen voorstellen, maar we waren eigenlijk direct overtuigd."

Rik: "Bovendien dachten we dat veel mensen haar naam zouden herkennen, wat de drempel voor donaties zou verlagen."

Om het succes van hun actie te vergroten, lieten ze deze langer lopen dan hun feest. Rik: "We gokten erop dat mensen erover zouden praten op het feest, wat inderdaad nog extra donaties opleverde. We hebben onze gasten ook wat in de watten proberen leggen tijdens ons feest. Dat verhoogde misschien ook wel het bedrag van hun gift (knipoogt)."

EEN GOED DOEL ALS VERJAARDAGS-CADEAU

RIK EN BEA'S
INSPIRERENDE
INZAMELACTIE

BEDANKINGSFILMPJE VAN MARLEEN

Rik ziet nog een reden waarom hun inzamelactie zo goed heeft gewerkt. "Bij de UGent laten ze direct weten aan de onderzoekers als er iemand een actie voor hen op poten zet. Marleen stuurde ons een hartelijk mailtje om ons te bedanken."

Bea: "Dus hebben we haar natuurlijk uitgenodigd voor ons feest. Dat lukte niet voor haar, maar ze stelde voor om een filmpje te maken dat we konden meesturen met onze uitnodigingen. Dat sympathieke filmpje waarin ze haar werking toelichtte, heeft mensen ongetwijfeld extra overtuigd om te schenken."

EENVOUDIG EN EFFECTIEF

Volgens Rik en Bea is het opzetten van een inzamelactie bij de UGent eenvoudiger dan je denkt. "Je maakt in enkele stappen een eigen pagina aan, kiest een UGent-fonds dat je wil steunen en voegt een korte toelichting toe. Zo'n motivatie helpt om jouw netwerk te overtuigen om te schenken. Eventueel stel je een streefbedrag in, wat extra motiveert om bij te dragen. De link naar de pagina kan je makkelijk delen via mail, sociale media, WhatsApp of een fysieke uitnodiging. Mensen kunnen anoniem of op naam doneren. Schenkers krijgen daarna een dankbrief van de rector in de bus en ontvangen het volgende jaar een fiscaal attest als ze daar recht op hebben. Merk je dat je actie heel goed loopt, dan kan je die nog verlengen."

Bea: "Wij hebben onze actie bewust enkel met onze genodigden gedeeld, via mail en een papieren uitnodiging. In de uitnodiging had ik ook een link naar het Fonds Marleen Temmerman toegevoegd, voor wat meer achtergrondinformatie."

MAATSCHAPPELIJK ENGAGEMENT

Net zoals zij geïnspireerd werden door vrienden, hopen Rik en Bea dat hun verhaal anderen aanspoort om een soortgelijke actie op te zetten.

Rik: "We zijn ons hele leven sociaal geëngageerd en actief in verschillende organisaties. Dit is een mooie manier om een goed doel te steunen. Het is voor ons ook belangrijk om waarden als solidariteit en maatschappelijk engagement door te geven aan de jeugd, nu we wat ouder worden. En het is fijn dat we op deze manier wetenschappelijk onderzoek aan de UGent mee ondersteunen." ■

Wil jij ook een inzamelactie starten ten voordele van onderzoek of onderwijs aan de UGent?

Wat doet het Fonds Marleen Temmerman?

Professor Marleen Temmerman is een wereldautoriteit door haar onverzettelijke strijd voor vrouwenrechten en -gezondheid. In 1994 richtte ze het International Centre for Reproductive Health (ICRH) op aan de UGent. Dit multidisciplinair onderzoeks-instituut zet zich in voor de seksuele en reproductieve rechten van vrouwen via onderzoek en projecten over de hele wereld, zoals in gezondheidscentra in Kenia en Mozambique.

Het werk dat Marleen Temmerman doet, wordt voor een stuk mogelijk gemaakt door giften. Enkele jaren geleden werd daarvoor het UGent-Fonds Marleen Temmerman opgericht. "We zijn een van de langst bestaande organisaties die werken rond seksuele en reproductieve gezondheid. We hebben de problematiek op de wereldkaart gezet. Met giften aan het fonds steun je onderzoek en opleiding, maar ook vele projecten in Kenia en Mozambique. Die zijn vaak getrokken door enthousiaste jonge mensen die de fakkel overnemen en dat maakt me heel gelukkig", zegt Marleen Temmerman.

Ook jij kan via een gift mee het verschil maken voor vrouwegezonderheid en -rechten wereldwijd.

FORENSISCH ARTS EN UGENT-ALUMNA BABETTE VAN RAFELGHEM

Gent is een topstad.

"Ik heb hier graag gestudeerd en woon zelfs nog steeds in hetzelfde huisje als toen, hoewel pendelen naar Antwerpen niet evident is. Toen ik aan de UGent begon, ging er een wereld voor me open. Ik leerde op mijn eigen benen te staan en genoot van de invloeden die uit alle richtingen op me afkwamen. Ook studeren in wondermooie historische bibliotheken, zoals die van de Boekentoren, vond ik superleuk. Maar heel eerlijk? Ik ben blij dat ik nu mag werken en dat ik van het blokken en de stages verlost ben."

Het is absurd om op je 18de te moeten kiezen wat je voor de rest van je leven wil doen.

"In het middelbaar had ik goeie punten voor biologie en kreeg ik de raad om aan het toelatingsexamen arts deel te nemen. Zelf had ik geen idee wat ik wilde doen. Het visuele aspect van geneeskunde sprak me aan: de medische boeken, anatomische prenten, de Körperwelten-expo... Wellicht klinkt het raar, maar ik wilde helemaal geen dokter worden. Het besef dat dat wel de bedoeling was, zorgde voor heel wat stress, zeker in stageperiodes. Ik zag mezelf niet werken als ziekenhuisarts, met patiënten en dagelijkse taken. Toen ik een zeldzame stageplaats in de forensische geneeskunde vond, wist ik: dit is mijn plek. Geen enkel ander specialisme zou me liggen."

Dit beroep is niet voor iedereen weggelegd.

"Ik had dat ook willen worden!", hoor ik soms. Zeker sinds mijn boek uit is. Maar er zijn ook

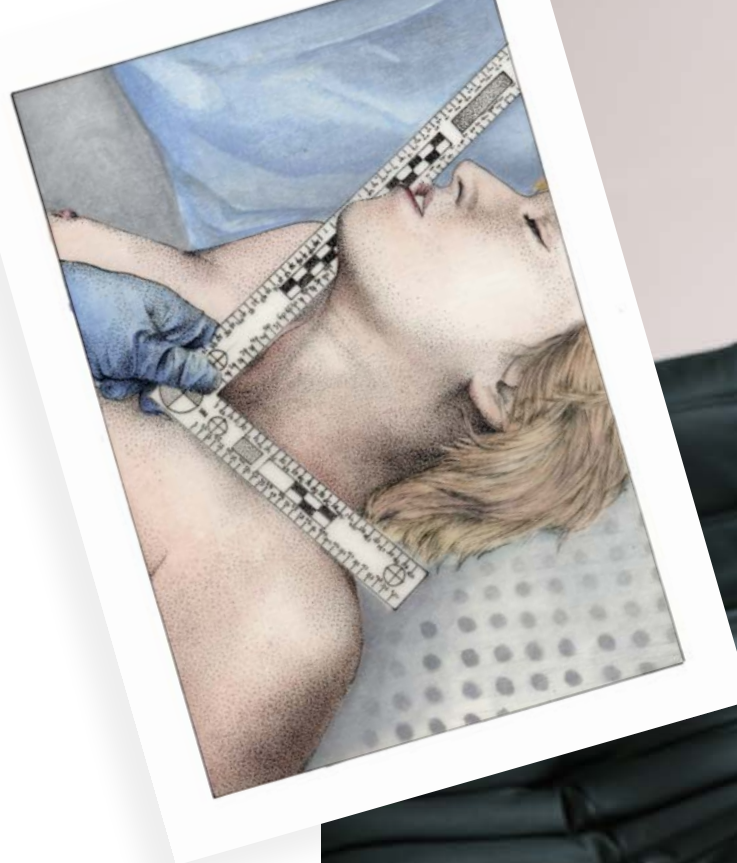
nadelen aan de job verbonden. Dikwijls werk ik 's nachts, met onregelmatige uren en niet in de properste omstandigheden. Als je de forensische geneeskunde vergelijkt met andere specialismen verdient het ook niet geweldig goed. Onze stagiaires zijn heel nieuwsgierig, maar de job effectief doen is een ander paar mouwen. We zien vaak schrijnende, trieste zaken die je beeld van de mensheid kunnen aantasten. Dat moet je van je kunnen afzetten. Gelukkig lukt me dat."

Geneeskunde draait om mensen beter maken, maar de dood hoort er ook bij.

"Studenten moeten daar beter op worden voorbereid. Artsen die afstuderen, weten bijvoorbeeld amper hoe ze een overlijdensakte moeten invullen. Er bestaan zoveel misverstanden over, hallucinant eigenlijk. Dat is een grote frustratie op onze dienst."

Tekenen is een ideale uitlaatklep.

"Ik deed het altijd al, uit elke fase van mijn kindertijd hebben mijn ouders tekeningen ingescand. Soms tekende ik samen met mijn mama, die bakken talent heeft maar jammer genoeg gestopt is. Met mijn boek ben ik vier of vijf jaar bezig geweest. Voordat het idee voor een boek ontstond, maakte ik al een reeks illustraties over autopsies. Eerst tekende ik met een fijne pen op kalkpapier. Daaronder kwam een gekleurde aquarellaag. Ik gebruikte mijn eigen hoofd en lichaam, omdat het handig is en uit ethische overwegingen, omdat ik er de baas over ben. Ook het hoofd van mijn vriend en dat van mijn broer zijn in

**'IK WIL TONEN
HOE MOOI DE BINNENKANT
VAN HET LICHAAM IS'**

Geneeskunde-alumna Babette Van Rafelghem (30) is forensisch arts en beeldend kunstenaar. Tijdens de werkuren probeert ze de oorzaak van verdachte overlijdens te achterhalen. Als kunstenaar wil ze, onder andere met haar boek *Post Mortem*, laten zien hoe prachtig het menselijk lichaam 'onder de motorkap' oogt.

BABETTE VAN RAFELGHEM

is wetsdokter en beeldend kunstenaar. Ze studeerde van 2012 tot 2018 geneeskunde aan de UGent en specialiseerde zich verder als forensisch geneeskundige aan de UA Antwerpen. Ze groeide op in Oosterzele, woont in Gent. Afgelopen oktober 2024 kwam haar eerste boek uit, *Post Mortem – Atlas van de autopsie*.

"Te vaak ligt de nadruk op het gruwelijke, op het duistere en pijn, zoals in horrorfilms."

het boek te spotten (lacht). Toen het idee voor het boek groeide, heb ik een structuur uitgewerkt en verhalen aan de tekeningen gekoppeld. Ik wil op die manier uitleggen wat we in ons werk precies doen en wat je van een autopsie mag verwachten. Zo hoop ik de afkeer die velen erbij voelen wat te milderen. Wat je niet kent, boezemt natuurlijk angst in."

Schoonheid zit vanbinnen.

"De binnenkant van het menselijk lichaam is prachtig. Dat wil ik met die tekeningen bewijzen. Té vaak ligt de nadruk op het gruwelijke, op het duistere en pijn, zoals in horrorfilms. Ik associeer onze binnenkant met bewondering en schoonheid."

Kunst en wetenschap kunnen hand in hand gaan.

"In mijn tekeningen weiger ik een van de twee te laten overheersen: ze zijn allemaal wetenschappelijk correct. Toen ik hoorde dat mijn boekvoorstelling in het GUM (Gents Universiteitsmuseum) mocht plaatsvinden, was ik dan ook dolblij. Wetenschap en kunst worden er met elkaar verzoend en als evenwaardig beschouwd. Voor ons land is dat uniek."

De waarheid is niet zwart-wit.

"Een juridische uitspraak is binair: iemand wordt al dan niet schuldig bevonden. Maar de medische waarheid staat eerder voor

grijstinten. Wat is er waarschijnlijk gebeurd, wat minder waarschijnlijk, wat is uitgesloten? Het juridische en het medische vallen daarom soms moeilijk met elkaar te rijmen. Wij geven graden van onzekerheid op een verstaanbare manier door aan onze opdrachtgevers van justitie, die er vervolgens hun ding mee doen. Daar zit een dualiteit in."

Liever in team dan solo.

"Als wetsdokter vorm ik slechts één schakel in het achterhalen van wat er gebeurd is. We werken samen met ballistisch deskundigen, verkeersdeskundigen, toxicologen... Tunnelvisie is de grootste valkuil in onze job. Wij zijn altijd voorzichtig, altijd kritisch."

Geloof niet alles wat ze op tv zeggen.

"Hoewel ik geïntrigeerd ben door tv-series over misdaad en moord kan ik me ergeren aan fictieve wetsdokters die te stellig uit de hoek komen: 'Ik kan zo al zien dat dit of dat is gebeurd'. In realityreeksen is er vaak meer ruimte voor nuance, net als in *truecrime*-podcasts. Die luister ik vaak tijdens het pendelen. Het eerste seizoen van *Bear Brook* is bijvoorbeeld een hele goeie. Het gaat over de identificatie van een aantal lichamen die in vaten werden gevonden. Meer ga ik niet verklappen. Aanrader! Zeker als je, zoals ik, in de ban bent van de wetenschap en het menselijk lichaam."

Eerder in dit nummer kon u lezen welke bepalende inzichten schrijver en UGent-alumnus van het jaar Stefan Hertmans opdeed tijdens zijn passages aan onze universiteit. Door het belang van twijfel te onderstrepen, legt hij met chirurgische precisie de kern van de wetenschappelijke methode bloot.

Ook alumna en kunstenares Babette Van Rafelghem laat optekenen dat de waarheid nooit zwart-wit is, maar uit grijstinten, uit "graden van onzekerheid" bestaat. Niet toevallig stelde ze haar eerste boek voor in ons eigen Gents Universiteitsmuseum (GUM), dat zich passend een 'Forum voor wetenschap, twijfel en kunst' laat noemen.

En wie al eens in mijn bureau op het rectoraat is geweest, weet dat 'twijfel' er in ingelijste vorm aan de wand hangt – naast 'nuance' en 'vertrouwen'.

Twijfel, onzekerheid, niet-weten (en het erkennen ervan): het zijn niet alleen concepten die aan de basis liggen van menig artistiek traject, maar ze vormen wat mij betreft ook de fundamenteen waarop het academische bedrijf steunt. Wetenschap: de kunst van het twijfelen.

Hoezeer deze begrippen ook tot bescheidenheid nopen: we moeten erop toezien dat we ons als academici niet laten wegdrummen in de steeds brutaler wordende wereld om ons heen. Ik schrijf deze woorden op het moment dat de Trump-administratie een ongeziene aanval heeft ingezet op universiteiten. Een aanval die nu al diepe wonden slaat bij partnerinstellingen in de VS en zelfs een exodus van getroffen collega's in gang heeft gezet.

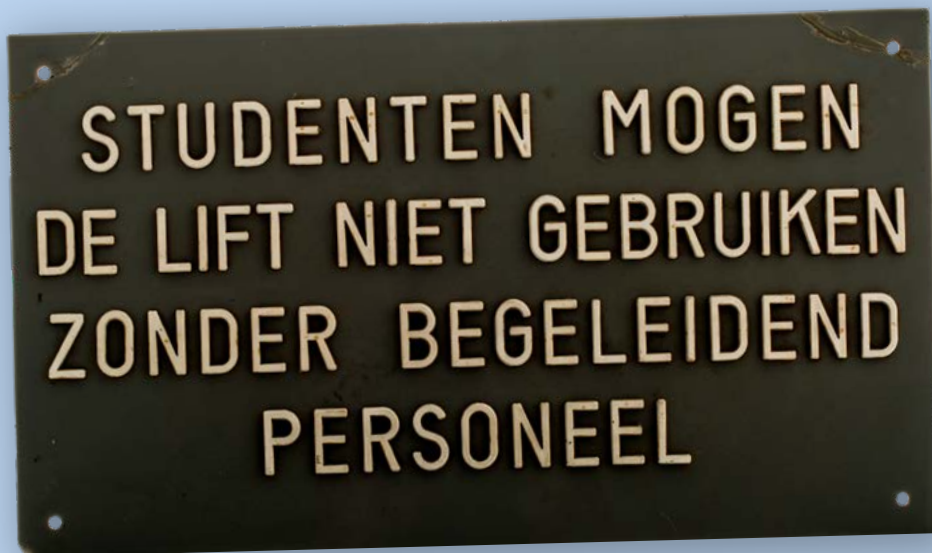
Wat zich vandaag in de VS voltrekt, doet naar adem happen. Maar juist nu is het belangrijk om het hoofd koel te houden en onze rug te rechten tegenover al wie zich meent te moeten mengen in het werk van onze academici.

Om motoren van kenniscreatie en vooruitgang te kunnen blijven, moeten universiteiten altijd en overal autonoom kunnen werken, zonder politieke inmenging. Een tweede basisprincipe is dat academici vrij moeten kunnen onderzoeken, denken en spreken. Enkel dan kan wetenschap floreren, kunnen de grenzen van onze kennis worden verlegd en kan kennis maximaal worden gedeeld.

Autonomie en academische vrijheid zijn kernwaarden van universiteiten zoals de UGent, maar we mogen ze nooit als verworven beschouwen. Ik beschouw het als mijn missie ze te verdedigen, en zal dat altijd blijven doen.

Laat daar géén twijfel over bestaan.

RIK VAN DE WALLE, RECTOR UGENT

VERBODEN TE LIFTEN

Ooit was het ontkenbaar: studenten die zomaar de lift namen op de campus. Deze bijzondere maatregel hield stand tot begin jaren 80. Daarna verdween dit bord aan de liftdeuren van campus Ledeganck. Al werd ook daarvoor al de regel soms met voeten getreden. Hoe hoger de verdieping, hoe minder gehoorzaamheid – thesisstudenten op

de negende verdieping dachten niet eens meer aan de trap.

Volgens archeoloog Anton Ervynck was het openstellen van de lift voor studenten een mijlpaal in de democratisering van de universiteit: "Professoren, die ooit hun eigen toilet hadden, moesten plots de lift delen. Ongezien! Sommigen namen dan nog liever zelf de trap."

BESTE [NAAM]

In 2024 behaalde je jouw diploma aan de UGent. Sindsdien maak je deel uit van onze UGent-alumnicommunity.

Dit jaar viel het **UGent-alumnimagazine** gratis in je brievenbus: een cadeautje van jouw alma mater. De inspirerende verhalen over de UGent, alumni die hun ervaringen en herinneringen delen, de blik op wetenschap... je leest het allemaal in ons magazine.

Wil je het magazine blijven ontvangen? Sluit je dan aan bij een alumnivereniging. Zo krijg je niet alleen het magazine, maar ook een alumnidkaart en extra voordelen, zoals een voordeeltarief in de studentenresto's, het GUSB en korting bij Roularta en Lannoo. Aansluiten is eenvoudig: scan de QR-code of ga naar <https://infinitem.ugent.be>.

We zijn ook benieuwd waar je vandaag staat en hoe we je kunnen bereiken. Update daarom je profiel op **Infinitem, het online platform voor UGent-alumni**. Zo blijf je verbonden met oud-medestudenten en ontdek je nieuwe activiteiten, opleidingen en carrièremogelijkheden.

Hopelijk tot binnenkort, online op Infinitem of op een van onze alumni-events.

Met vriendelijke groet
Universiteit Gent

"Ik wil tonen hoe
mooi de binnenkant
van een lichaam is."
BABETTE VAN RAPELGHEN

BESTE [NAAM]

In 2024 behaalde je jouw diploma aan de UGent. Sindsdien maak je deel uit van onze UGent-alumnicommunity.

Dit jaar viel het **UGent-alumnimagazine** gratis in je brievenbus: een cadeautje van jouw alma mater. De inspirerende verhalen over de UGent, alumni die hun ervaringen en herinneringen delen, de blik op wetenschap... je leest het allemaal in ons magazine.

Wil je het magazine blijven ontvangen? Sluit je dan aan bij een alumnivereniging. Zo krijg je niet alleen het magazine, maar ook een alumnidkaart en extra voordelen, zoals een voordeeltarief in de studentenresto's, het GUSB en korting bij Roularta en Lannoo. Aansluiten is eenvoudig: scan de QR-code of ga naar <https://infinitem.ugent.be>.

We zijn ook benieuwd waar je vandaag staat en hoe we je kunnen bereiken. Update daarom je profiel op **Infinitem**, **het online platform voor UGent-alumni**. Zo blijf je verbonden met oud-medestudenten en ontdek je nieuwe activiteiten, opleidingen en carrièremogelijkheden.

Hopelijk tot binnenkort, online op Infinitem of op een van onze alumni-events.

Met vriendelijke groet
Universiteit Gent

BESTE [NAAM]

In 2024 behaalde je jouw diploma aan de UGent. Sindsdien maak je deel uit van onze UGent-alumnicommunity.

Dit jaar viel het **UGent-alumnimagazine** gratis in je brievenbus: een cadeautje van jouw alma mater. De inspirerende verhalen over de UGent, alumni die hun ervaringen en herinneringen delen, de blik op wetenschap... je leest het allemaal in ons magazine.

Wil je het magazine blijven ontvangen? Sluit je dan aan bij een alumnivereniging. Zo krijg je niet alleen het magazine, maar ook een alumnilidkaart en extra voordelen, zoals een voordeeltarief in de studentenresto's, het GUSB en korting bij Roularta en Lannoo. Aansluiten is eenvoudig: scan de QR-code of ga naar <https://infinitum.ugent.be>.

We zijn ook benieuwd waar je vandaag staat en hoe we je kunnen bereiken. Update daarom je profiel op **Infinitum**, **het online platform voor UGent-alumni**. Zo blijf je verbonden met oud-medestudenten en ontdek je nieuwe activiteiten, opleidingen en carrièremogelijkheden.

Hopelijk tot binnenkort, online op Infinitum of op een van onze alumni-events.

Met vriendelijke groet
Universiteit Gent

BESTE [NAAM]

In 2024 behaalde je jouw diploma aan de UGent. Sindsdien maak je deel uit van onze UGent-alumnicomunity.

Dit jaar viel het **UGent-alumnimagazine** gratis in je brievenbus: een cadeautje van jouw alma mater. De inspirerende verhalen over de UGent, alumni die hun ervaringen en herinneringen delen, de blik op wetenschap... je leest het allemaal in ons magazine.

Wil je het magazine blijven ontvangen? Sluit je dan aan bij een alumnivereniging.

Zo krijg je niet alleen het magazine, maar ook een alumnidkaart en extra voordelen, zoals een voordeeltarief in de studentenresto's, het GUSB en korting bij Roularta en Lannoo. Aansluiten is eenvoudig: scan de QR-code of ga naar <https://infinitem.ugent.be>.

We zijn ook benieuwd waar je vandaag staat en hoe we je kunnen bereiken. Update daarom je profiel op **Infinitem, het online platform voor UGent-alumni**. Zo blijf je verbonden met oud-medestudenten en ontdek je nieuwe activiteiten, opleidingen en carrière mogelijkheden.

Hopelijk tot binnenkort, online op Infinitem of op een van onze alumni-events.

Met vriendelijke groet
Universiteit Gent

